

LENI SARIS
De brug tussen gisteren en morgen

LENI SARIS
De brug tussen gisteren en morgen

Eerste druk in deze uitgave 2007

NUR 343

ISBN: 9789020528015

Copyright © 2007 by 'Westfriesland', Hoorn/Kampen

Omslagillustratie: Jack Staller

Omslagontwerp: Van Soelen, Zwaag

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

HOOFDSTUK 1

Weggedoken achter hoge struiken lag het lage, witte huis. Vieux Nid stond er met brokkelige, zwarte letters op. Nu, oud was het zeker! Daarover bestond geen twijfel. Vergeleken bij de vissershuisjes was het nog een royale woning, maar Simone Gringard, opgegroeid in het armoedige Franse vissersplaatsje Saint Paul sur Mer, hield niet van het huis. Het was er altijd kil en de zon kon er nauwelijks binnendringen. Het hele dorp bestond uit een hoofdstraat en een paar huisjes, zo klein en willekeurig neergezet alsof ze uit een spelende kinderhand waren gevallen.

Met de handen in de zakken van haar blauwe, met bont gevoerde parka liep Simone langs de zee, en bij de kademuur bleef ze staan. Ze keek naar de vissers die met hun boten bezig waren, en ze wist dat ze zich van haar tegenwoordigheid heel goed bewust waren.

Vreemd volk! dacht ze bitter. Al vijftien jaar wonen moeder en ik hier en nog zijn we de vreemde eenden in de bijt, die ze niet vertrouwen, hoe lang zou je hier moeten wonen om erbij te horen? Een leven lang misschien?

Ze huiverde onwillekeurig even. Vier jaar was ze op kostschool geweest en al die tijd had moeder het hier alleen uitgehouden, eenzaam, stug en onbuigzaam. Simone begreep nog steeds niet waarom haar moeder erop had gestaan dat ze een heel andere opvoeding had gekregen dan de visserskinderen, maar ze was er dankbaar voor, al begreep ze wel dat het hun positie in Saint Paul sur Mer niet gemakkelijker had gemaakt. Simone haalde ongeduldig de schouders op. Er gingen zoveel dwaze roddelpraatjes en vreemde verhalen, maar dat moest je gewend zijn. Wat haar betrof, ze hield niet van het dorp en ook niet van de bevolking. Ze begreep niet waarom haar moeder ooit Saint Paul sur Mer gekozen had om te gaan wonen. Eerlijk gezegd, ze begreep nooit veel van haar moeder, en als klein kind had ze het vaak moeilijk gehad, omdat ze zich steeds maar moest afvragen of het niet verschrikkelijk slecht was als je niet van je moeder hield, tenminste, niet echt hield. Natuurlijk was maman erg goed, maar ze keek altijd zo streng en ze praatte zo weinig. Bovendien had Simone het in het begin verschrikkelijk gevonden dat ze niet met de visserskinderen mocht spelen en nauwelijks ooit een woord met vreemde mensen mocht wisselen. Soms was ze weleens ontsnapt aan het alziend moederlijk oog, maar dat duurde nooit lang, want altijd verscheen

na korte tijd de lange, magere figuur van maman, die haastig kwam aanlopen, en zo zag Simone nooit kans om vriendschap te sluiten. Nee, het is ook niet eerlijk om de schuld aan de dorpsgenoten te geven, dacht Simone verdrietig. Maman gaf aanleiding tot al die vreemde praatjes door haar houding, hoe is het mogelijk dat je je zo totaal kunt afsluiten van andere mensen, het is geen wonder dat de mensen, toen ik nog klein was, dachten dat ik niet goed bij m'n verstand was en bewaakt moest worden. Het was eigenlijk een uitkomst, die kostschool, het was er heerlijk vergeleken bij hier. Hoe moet ik het hier uithouden, deze stilte. Mamans geslotenheid, de vreemde, gespannen manier waarop ze me kan aankijken als ze denkt dat ik het niet zie, maar ik zie het wel. Ik zie het altijd en ik zou wel goed en vriendelijk voor haar willen zijn, maar er is iets verkeerd, als ik toch maar wist waarover ze tobt!

De jonge vissers op het strand keken tersluiks naar het meisje dat in gedachten verzonken over de muur leunde. Simone was met haar lichtgrijze ogen en nachtzwarte haar een ongewone en boeiende verschijning, maar de mooie ogen en de lijnen om haar mond waren te vastberaden om de eerste indruk van bijna elfachtig tere aantrekkelijkheid van het meisjesgezicht te bestendigen.

„Mooi standbeeld!” lispelde Pierre tegen zijn vriend. Hij deed het niet bijzonder zacht en Simone hoorde de woorden.

Met een ruk keerde ze zich af en langzaam begon ze de kronkelende weg naar huis te beklimmen.

„Simone, waar ben je toch zo lang gebleven?” Mevrouw Gringard stond op de veranda. Er klonk ongeduld in haar stem. Simone haalde de schouders op en liep het huis binnen. Met een onverschillig gebaar gooide ze haar jas op een haak in de smalle gang.

„Kun je geen antwoord geven?” vroeg haar moeder scherp. Ze stond nu boven aan de trap en keek op het meisje neer.

„Waar zou ik nou geweest zijn?” Simone keek met ontevreden ogen omhoog. „Zomaar gewandeld. Als ik deed wat u wilt, dan zat ik altijd thuis, en ik weet eigenlijk helemaal niet wat ik hier beginnen moet. Ik ben nu twee weken thuis en ik verveel me, ik verveel me zo verschrikkelijk. Het is hier zo stil, zeker voor ons, wij gaan met niemand om, en dan nog...” Ze maakte een hopeloos gebaar met haar slanke handen.

„Ja, wat dan nog!” Haar moeder herhaalde de woorden. „Je moet me tijd geven, Simone, om een oplossing te zoeken. Misschien is het beter om te verhuizen, ja, je zult wel gelijk hebben, je bent te

jong om hier opgesloten te zitten, en bovendien...”

„Ik zal toch iets voor de kost moeten gaan doen,” zei Simone mat. „Alleen weet ik nog niet goed wat ik wil gaan doen. Ik heb geen talenten, ben geen geweldige studiebol ook, hoogstens een paar artistieke neigingen waar ik niet ver mee zal komen.”

„O dat heeft geen haast.” Mevrouw Gringard was bezig de tafel te dekken. „We kunnen ons best redden, als je daar bang voor bent.”

„Ja, dat moet wel, gezien het feit dat u al die jaren die dure kostschool kon betalen.” Simone steunde de kin in de handen.

Met galgenhumor voegde ze eraan toe: „Nou ja, veel van je kapitaal kun je in dit gat niet opmaken, maar... nee, dat is het toch niet waar ik bang voor ben.”

Ze kon moeilijk zeggen dat ze er wanhopig naar verlangde om vrij te zijn en dat het denkbeeld naar een andere plaats te verhuizen haar wel zou aanstaan, als op de achtergrond maar niet voortdurend de vreemde, bijna dreigende waakzaamheid van haar moeder had gestaan.

„Ik ben geen kind meer,” waagde ze. „Waarom kan ik niet ergens een baan zoeken en op kamers gaan? U hoeft niet te verhuizen als u het hier naar uw zin hebt en ik kan toch dikwijls genoeg overkomen.”

„Daar is geen sprake van!” Het klonk koel en onverbiddelijk.

En Simone, door ondervinding wijs geworden, wist dat het haar niets zou helpen om te argumenteren of boos te worden, dat had ze eerder al ondervonden. Ze had zelden iemand ontmoet die zo weinig spraakzaam was als haar moeder.

Simones ogen gleden naar het portret van haar jonggestorven vader. Ze had hem niet gekend, maar haar moeder sprak nooit over hem. En als Simone weleens hengelde naar verhalen uit haar prille jeugd, dan haalde haar moeder de schouders op.

„Och, dat weet ik allemaal niet meer, hoor. Dat is al zo lang voorbij. Wees niet zo vervelend, Simone, en ga spelen!”

Simone had het altijd een wonderlijk standpunt gevonden, en nu ze ouder geworden was, begreep ze dat een dergelijke zwijgzaamheid over haar vroeger leven abnormaal genoemd moest worden. Er zal wel iets gebeurd zijn, maar ik kan er niet achterkomen, dacht Simone, terwijl ze zwijgend aten.

Misschien kwam het door haar vreemde opvoeding en eenzame jeugd, dat ze meer dan andere jonge mensen geneigd was tot diep en ernstig nadenken, zelfs over het kleinste probleem, tot ze een

redelijke oplossing had gevonden. De meisjes op het pensioonaat wisten beter dan iemand anders dat een moeilijkheid waar niemand raad mee wist, door Simone uit de weg werd geruimd. Niet omdat ze zo'n uitzonderlijk stel hersens had, maar wel omdat ze met de vasthoudendheid van een foxterriër aan het probleem bleef hangen en daardoor ten slotte won. Ze wist eenvoudig niet wat opgeven betekende, en ze had op kostschool diverse mensen zierend gemaakt met haar weloverwogen tegenspraak: „Ja, maar als nu...” en „Nee, zo zie ik het toch niet!”

De kleine mademoiselle Leblanc had eens, tot pret van de andere meisjes, met een komisch wanhoopsgebaar haar handen in de lucht gestoken en gejammerd: „Mon enfant, je doet me denken aan een drillboor! Intussen... ik twijfel er niet aan of er zal wel een bedoeling achter zitten dat je met dergelijke eigenschappen bent geboren, ik zie het alleen nog niet. Ik argumenteer liever niet met je! Ik verlies het toch en dan... o, mijn arme prestige!”

Simone had het maar een flauw grapje gevonden en met een hautain gebaar haar schouders opgehaald.

„Waar zit je toch zo naar te staren?” vroeg mevrouw Gringard geprikkeld.

„O, zo maar, naar vaders portret!” Simone zuchtte. „Ik lijk niet op hem, hè?”

„Nee.” Mevrouw Gringard kneep haar lippen tot een smalle streep. „En ook niet op u,” constateerde Simone onbevangen. Ze begreep niet wat ze daaraan miszegd had, maar te oordelen naar moeders gezicht was de opmerking niet in goede aarde gevallen.

Het was vermoeiend als je je woorden op een goudschaaltje moest wegen, en met een resoluut gebaar duwde Simone haar bordje van zich af.

„Wat doet u toch altijd vreemd,” merkte ze op. „Waarom mag ik dat nou niet zeggen?”

„Misschien vinden ouders het niet prettig om te horen dat hun kinderen helemaal niet op ze lijken.”

Mevrouw Gringard stond op en begon de tafel af te ruimen. Simone keek niet op. Ze zag alleen maar de handen van haar moeder, en die handen beefden. Omdat ze nu eenmaal Simone was, bleef die ontdekking haar bezighouden. Waarom was moeder van streek geweest? In hun gesprek leek daar toch geen aanleiding voor te bestaan, en als dat wel zo was, dan zag ze toch geen enkel aanknopingspunt, nog niet.

HOOFDSTUK 2

Mevrouw Gringard wandelde statig en heel recht het smalle pad naar het dorp af. Ze deed haar boodschappen altijd zelf.

Simone stond op de veranda en keek haar na. Lusteloos keerde ze zich om en ging naar binnen. Opeens miste ze Minou, het jonge poesje dat met zijn dwaze kromme sprongen altijd weer voor afleiding zorgde. Ze hoorde haar klaaglijk miauwen, maar ze zag haar niet, dus ging ze op onderzoek uit. Minou bleek niets te mankeren. Ze hupte jolig door de smalle gang en glipte, juist toen Simone haar grijpen wilde, de zoldertrap op.

„Gek beast!” mompelde Simone, en ze liep haar na. Maar eenmaal op de donkere zolder begon Minou het spelletje pas aardig te vinden.

„Ben jij de baas of ik?” informeerde Simone. Ze bekeek een ladder in haar nylon. „Kleine naarling, kom je hier?”

„Miauw,” antwoordde Minou opstandig, en ze stoof weg en dook achter een hutkoffer.

Simone wilde het natuurlijk niet opgeven, en zonder acht te slaan op de laag stof van jaren ging ze op de koffer liggen om in de smalle ruimte tussen de koffer en de muur naar de poes te grijpen. De poes vond ze niet, maar wel een tas. Ze trok haar vondst tevorschijn. Het was een stoffige, donkerbruinleren aktetas. Simone wist zeker dat ze de tas nooit eerder had gezien, en eigenlijk voelde ze er ook niets voor om het stoffige voorwerp aan een onderzoek te onderwerpen. Maar haar nieuwsgierigheid won het toch. Met haar zakdoek, die er niet bepaald op vooruitging, veegde ze de omgeving van het slot schoon. De inhoud van de tas stelde haar op het eerste gezicht nogal teleur, niets dan een paar oude brieven en foto's van mensen die ze niet kende, maar het waren ongetwijfeld mensen die in dat vroeger, waarover moeder niet wenste te spreken, thuishoorden, en daarom nam Simone de papieren nog eens door. De brieven legde ze vlug weg, omdat ze aan haar moeder gericht waren en ze de naam van haar vader eronder zag staan. De meeste foto's zeiden haar niet veel, maar er was een nogal onduidelijk kiekje bij van een jong gezin.

Vader en moeder en twee dochters... een tweeling! dacht Simone en ze stond op om de foto bij het licht dat door het dakvenster viel, wat nauwkeuriger te bekijken.

Ze kende de mensen niet, maar ze kon de meisjesgezichtjes nu dui-

delijk onderscheiden, en opeens werd ze bang, omdat er iets was wat ze onmogelijk kon begrijpen.

Maar dat kind lijkt op mij, ze lijken allebei op mij, hoe kan dat? Waarom heeft moeder nooit verteld dat ik nichtjes heb die zo sprekend op mij lijken?

Ze liet de foto in de diepe zak van haar rok glijden en legde de tas weer achter de koffer. Minou drentelde, om aandacht bedelend, langs haar heen, maar ze schonk er geen aandacht aan.

Nu was Simones opvoeding niet bepaald gericht geweest op het spontaan schenken van vertrouwen, en Simone flapte er zelden woorden uit die ze beter had kunnen tegenhouden.

Dat was dan ook de reden waarom ze voorlopig niet over de foto sprak, ofschoon het ding gewoonweg in haar zak brandde.

De meeste meisjes zouden er rustig uitgegooid hebben: „Zeg moeder, ik heb een oude foto gevonden. Wie staan erop?” Het was tekenend voor de verhouding tussen moeder en dochter dat Simone dit eenvoudig niet durfde, maar toch liet het probleem haar niet los. Ze had hier tenslotte zo weinig om haar geest bezig te houden.

„Wanneer maakt u er nou werk van om hier weg te gaan?” informeerde Simone op een druilerige, grauwe morgen en ze keek mistroostig naar buiten. „Alles is beter dan hier beschimmelen, maar heus, ik ga liever alleen. U kunt gerust hier blijven wonen.”

Mevrouw Gringard haalde de schouders op. „Kindlief, ik kan geen ijzer met handen breken. Het kost tijd om alles te regelen. Het huis moet verkocht worden en we moeten een nieuwe woonplaats kiezen.”

„Valt er voor mij nog iets te kiezen?” Simone haalde de schouders op. „U vraagt mij ook nooit iets. U vertelt mij nooit iets. U beslist maar over me alsof ik acht ben in plaats van achttien.”

Mevrouw Gringard aarzelde even, maar haalde dan met een gelaten gebaar de schouders op.

„Je bent nogal ontevreden, hè?” merkte ze op. „Toen ik zo oud was als jij, had ik het zo goed niet.”

„Dat geloof ik wel, maar ik wou dan maar dat ik het wat minder goed had.”

Simone schopte opstandig tegen de poot van het antieke tafeltje waar haar moeder zo trots op was.

„O moeder, ik word dol van iedere dag een wandelingetje langs de zee, van mensen die me amper groeten, omdat ze me niet kennen, alleen omdat u dat niet wenst. We zijn en blijven hier vreemden,

twee eenzame vreemden, en al gaan we nu ook in een grote stad wonen, dan zal het nog zo zijn. U hebt geen behoefte aan mensen, maar ik wel, hoort u dat, moeder, ik wél!”

„Toe Simone, maak geen scène.” De stem van mevrouw Gringard klonk zacht en gebiedend. „Ik heb je beloofd dat we hier weg zullen gaan, maar je moet me even tijd laten.”

Ze verliet de kamer, de deur zacht achter zich sluitend, en Simone stond voor het venster en staarde naar de gestaag neervallende regen.

Weglopen, doodgewoon weglopen, overwoog ze. Ik hou het werkelijk niet langer meer uit, ik ben hier niet gelukkig, dat ben ik eigenlijk nog nooit geweest.

Ze keerde zich met een ongeduldige zucht om en begon in het antieke bureautje van haar moeder naar postpapier te zoeken. Het werd tijd dat ze haar kostschoolvriendinnen een brief schreef. Ze had er behoefte aan haar hart te luchten.

Simone vond geen postpapier. Blijkbaar had mevrouw Gringard pas de inhoud van het bureautje opgeruimd, want in het doosje waar gewoonlijk losse enveloppen lagen, vond ze nu familiepapieren. Tweeëntwintig jaar geleden waren vader en moeder getrouwd in Orleans, en er was een kind geboren, Françoise, en dat kind was een jaar later gestorven. Simone dacht er zelfs niet meer aan dat haar moeder binnen kon komen en verschrikkelijk boos zou zijn wanneer ze haar betrapte op het snuffelen in haar papieren. Met bevende vingers en wild kloppend hart zette Simone het onderzoek voort. Ze bekeek drie keer opnieuw het dunne stapeltje papieren, maar ze vond van zichzelf geen geboortebewijs.

„Simone, wat doe je daar?” Mevrouw Gringards stem klonk scherp. „Je weet dat ik niet wil.” Ze zweeg plotseling toen ze Simonés doodsbleke gezichtje zag.

„Ik geloof niet dat het zin heeft een uitvlucht te zoeken.” De stem van het meisje klonk toonloos. „Ik heb niet gesnuffeld, ik heb niets gevonden, dat is juist het vreemde, er had iets moeten zijn, maar het is er niet. Er is geen geboortebewijs van een kind dat Simone heet, alleen maar van Françoise die nu eenentwintig jaar zou zijn geweest... en wie... wie zijn dit?” Ze pakte haar tasje en haalde het op zolder gevonden kiekje tevoorschijn. Het zou een dramatisch ogenblik zijn geweest als mevrouw Gringard niet zo beheerst was geweest.

„Het was natuurlijk dwaas om te denken dat je er nooit achter zou

komen,” zei ze heel zacht. „Je kunt verhuizen, je kunt nog zover weg trekken van de mensen die je gekend hebben, je kunt eenzaam leven en toch achtervolgt de waarheid je. Ik kan het niet verdragen, Simone, dat je daar staat te kijken met zulke koude, beschuldigende ogen. Ga alsjeblieft zitten en luister rustig. Ik geloof niet dat ik het heb verdiend dat je naar me kijkt als naar een vijandige vreemde.”

„Hebt u werkelijk gewenst dat ik van u hield?” Simone ging tegenover haar zitten en haar heldere ogen peilden die van de oudere vrouw.

„Toch wel, Simone, maar...” Mevrouw Gringard aarzelde even en haalde de schouders op met een vermoeid, overgegeven gebaar. „Het is een vrij eenvoudige geschiedenis. Je ouders waren uit Holland gekomen en woonden hier aan de kust. Je zusje en jij, een tweeling, waren niet in Frankrijk geboren. Maar toen jullie twee jaar waren, stierf jullie moeder aan een besmettelijke ziekte. Je vader reisde met je zusje naar Rotterdam, waar zijn ouders woonden, en dat is het laatste wat ik ooit van hem gehoord en gezien heb.”

Simone sloot haar ogen en verborg haar gezicht in haar handen in een wilde poging om de chaos in haar hoofd tot rust te brengen. Ze was dus geen Française, ze was geen Simone Gringard, ergens leefde haar tweelingzusje, het was genoeg om totaal van streek te raken. De koele, altijd stugge vrouw tegenover haar was haar moeder niet! Daarom kon ik niet van haar houden, dacht ze vaag. Maar dat valt allemaal in het niet bij dat ene.

„Hoe heeft mijn vader zoiets wreeds kunnen doen!” zei ze schor. „Waarom nam hij ons niet allebei mee? Hij hield van mijn zusje, maar mij liet hij hier rustig achter. Als je eigen vader zoiets kan doen, dan wou ik... dat ik dit allemaal maar nooit te weten was gekomen.”

„Och, je moet rekenen, je vader was zichzelf niet,” mevrouw Gringard aarzelde even. „Het was oorlogstijd en er gebeurden zoveel vreemde dingen. Ik weet niet eens of hij zijn land veilig heeft bereikt.”

„Maar het feit blijft bestaan dat hij met één kind vertrok en het andere niet meer hebben wilde.”

Simone duwde de hand van mevrouw Gringard van haar arm. „O, ik moet het allemaal nog verwerken, ik wil alleen zijn!”

Ze vloog de kamer uit en de trap op, naar de beslotenheid van haar

kamertje. Daar gooide ze zich voorover op haar bed en huilde tot ze geen tranen meer had. Doodmoe, met gesloten ogen en een hoofd dat klopte alsof het wilde barsten, bleef ze liggen, klein en ontredderd.

Mijn zusje en mijn vader, ik moet ze vinden! Ze ging overeind zitten en grabbelde het fotootje uit haar zak.

De gezichten waren onduidelijk, maar in ieder geval leken de kindergezichten verbluffend veel op elkaar.

Moeder, nee, mevrouw Gringard houdt van me, houdt meer van me dan mijn eigen vader! Het was een verrassende gedachte. En toch kan ik niet echt van haar houden, al deed ze ook nog zoveel voor me, ze was goed, ja, dat wel, maar nooit eens lief! Hoe zou mijn zusje het gehad hebben? Van haar hield vader immers wel.

In de zitkamer zat mevrouw Gringard en vroeg zich af wat Simone nu zou doen. Ze zal bij me blijven, natuurlijk zal ze blijven, dacht ze, en haar mond vertrok tot een harde streep. Ze zal niets te doen willen hebben met een vader die haar achterliet en nooit meer iets liet horen. Simone is van mij, ik heb haar grootgebracht en ik heb van haar gehouden.

Het meisje, dat een paar uur later naar beneden kwam, had haar besluit genomen, een onwrikbaar besluit.

„Ik ga m'n zusje opzoeken,” zei ze heel zacht. „Ik ben u erg dankbaar, dat zal ik altijd blijven, maar ik moet haar vinden.” Er klonk heimwee in de zachte meisjesstem, en mevrouw Gringard wist dat ze verloren had. Ze begreep helaas niet dat ze op de verkeerde manier van Simone had gehouden. Ze was vanaf het begin op de verkeerde weg geweest. En in haar zucht om het kind helemaal voor zich alleen te houden, had ze vergeten dat een kind, behalve een goede verzorging, ook zon, liefde en het gezelschap van andere jonge mensen nodig heeft om gelukkig te zijn.

„Je bent een dwaas kind!” zei mevrouw Gringard bitter, en deze keer was zij het die de troostende hand op haar schouder wild wegduwde. „Ja, je bent dwaas en ondankbaar, maar als je dan niet anders wilt, ga dan maar, en ondervindt dat ze je niet nodig hebben. Je mag altijd terugkomen, zoveel geef ik nog wel om je.”

„Terugkomen?” Simone herhaalde het woord. „O ja, veel later misschien. Maar niet omdat mijn familie me niet nodig heeft. O, ik weet wel dat het best waar kan zijn dat ze niet blij zullen kijken als ik opduik, maar ik zal me er wel doorslaan, ik kan echt niet anders, moeder.” Dat laatste woordje was meer een vriendelijkheid dan

een hartenkreet, en het kwam er zo droog en stug uit, dat mevrouw Gringard met een minachtend gebaar haar mondhoeken neertrok. „Zeg maar liever niets wat je niet met je geweten overeen kunt brengen,” merkte ze bitter op. „O, Simone, sta daar alsjeblieft niet te kijken alsof de wereldbol op je schouders drukt. Je hebt me je plannen meegedeeld. Ik geloof niet dat ik iets bereik als ik je tegenhoud. Opsluiten kan ik je immers niet, en op een kwade dag zou de vogel toch gevlogen zijn.” Ze wachtte even en voegde er dan verrassend laconiek aan toe: „Op de bank in Cherbourg staat geld, dat je vader destijds achterliet voor je onderhoud. Ik ben er nooit aan geweest. Je kunt er je reis- en verblijfkosten voorlopig ruimschoots van dekken.”

Dat was zo helemaal de praktische madame Gringard, waar de dorpsbewoners wel respect voor hadden, maar die ze toch niet mochten. Aarzelend bleef Simone bij de deur staan. Het was zo'n koel en onbevredigend gesprek geweest, maar Simone zag geen kans de gereserveerdheid van vele jaren te doorbreken.

„Ja, dan ga ik maar naar boven,” zei ze met een schuwe blik. Ze wachtte nog even, maar er kwam geen antwoord, en voorzichtig trok Simone de deur achter zich dicht.

HOOFDSTUK 3

Mevrouw Gringard en haar pleegdochter stonden zwiingend op het tochtige perron.

Wist ik maar iets te zeggen, dacht Simone wanhopig. Iets vriendelijks, een paar woorden waaruit ze kan merken dat ik haar toch dankbaar ben voor alles wat ze voor me heeft gedaan. Maar ik weet niets, je kunt niet praten tegen iemand die zich moedwillig verbergt achter een muur van ongenaakbaarheid. En dadelijk zou het te laat zijn. Over een paar minuten zou de trein binnenrijden. Dan kon ze niets meer doen om de benauwende druk op te heffen.

„Zie je er toch tegenop om weg te gaan?” Mevrouw Gringards ogen waren waakzaam. „Je hoeft immers niet weg. Het is je eigen wens, niet de mijne.”

„Ik wil nog steeds.” Simone legde haar hand op de arm van de oudere vrouw. Opeens stonden er tranen in haar ogen.

„Afscheid nemen is moeilijk, maar u voelt dat blijkbaar niet. U laat me zo gemakkelijk gaan, maman, en er was u toch eerst zoveel aan

gelegen om te zorgen dat ik bij u bleef. Ik begrijp u niet, dat heb ik nooit gedaan. Dat maakt het juist allemaal zo moeilijk.”

„Je moet niet huilen, Simone,” mevrouw Gringard nam de smalle meisjeshand in de hare. „Je denkt dat ik hard en ongevoelig ben. Dat is toch niet zo, al heb ik geleerd hard te zijn voor mezelf. Ik ben altijd teruggetrokken geweest. Ik kon niet anders zijn, ook niet tegen jou, hoeveel ik ook van je hield. Ik heb altijd gevoeld dat ik je kwijt zou raken, hoe ik er ook tegen vocht, en ik geloof dat ik me zo hopeloos, oneerlijk voelde, zodra je lief tegen me was.”

„Dat begrijp ik niet,” zei Simone verbijsterd, nu ze voor het eerst iets als bewogenheid op dat strakke gezicht zag.

Ze had het gevoel dat ze heel dicht bij de oplossing van een raadsel stond. Waarom was het maman zo onmogelijk geweest om te tonen dat ze van haar pleegdochtertje hield. En waarom had ze niet gewild dat het kind zich werkelijk aan haar had gehecht?

Op dat ogenblik kwam de trein in zicht, en mevrouw Gringard maakte een beweging alsof ze iets heel zwaars van zich afschudde.

„Tob er niet over, Simone. Ik hoop dat je me zult schrijven, succes, meisje, en ga vooral naar het hotel dat ik voor je opgeschreven heb. Het is goed en betrouwbaar, daar heb ik naar geïnformeerd.”

„Ik weet het, en... wees niet te eenzaam.” Simone kuste haar, en een enkel ogenblik hield mevrouw Gringard haar tegen zich aan.

„Ik zal u laten weten hoe alles gaat,” beloofde Simone. Het avontuur dat voor haar lag, leek niet zo aantrekkelijk meer, maar ze wist dat ze nooit meer rust zou kennen als ze niet naar haar familie ging zoeken. Familie die zich niets van haar bestaan had aangetrokken, en een vader die een van zijn kinderen mee naar huis nam en het andere achterliet. Simones jonge gezicht werd hard. Ze boog zich uit het venster naar haar pleegmoeder.

„U hoeft zich over mij niet bezorgd te maken,” zei ze kalm. „Ik red me wel en ik kan op mezelf passen. Au revoir, maman!”

„Au revoir, Simone en... denk nooit te hard over me.” De woorden kwamen zacht en haastig. „Een mens maakt vaak fouten uit liefde.” Daar was het weer, dat ongrijpbare en onbegrijpelijke! Simone begreep het niet. Dat was ook onmogelijk. Maar in een plotseling opwellend gevoel van medelijden zei ze haastig: „Ik zal het niet vergeten, maman. Ik zal u schrijven, en misschien kom ik gauw terug, ik kan niet anders dan gaan en ik dank u voor alles.”

De trein begon te rijden en tot het laatste ogenblik bleef Simone wuiven tegen de eenzame figuur op het stille perron. Een hoofd-

stuk van mijn leven is afgesloten. De gedachte kwam onverwachts. Het was zo onherroepelijk, en teruggaan... och daar geloofden ze geen van beiden in.

Zo reed Simone het tweede hoofdstuk van haar leven tegemoet.

Door het stille huis rinkelde de telefoon. Boven vloog een deur open. Nicola van Axperlo stond luisterend stil.

„Nick, voor jou!” riep de vrolijke, heldere stem van tante Odilie. Ze keek met liefdevolle ogen naar het meisje dat de trap af kwam rennen.

„Die baas van jou hangt tegenwoordig wel vaak aan de telefoon,” plaagde ze. „Onze dierbare stadgenoten moeten wel bijzonder slechte tanden hebben. Je hulp wordt blijkbaar tot in de avond verlangd om hun weerspannige hoofden vast te houden.”

„Jakkes, Odieltje, wat heb jij toch een vreemde ideeën over de taak van een nijvere tandartsassistente.” Nicola trok een lang gezicht en nam meteen de telefoon over.

Tante Odilie wuifde geruststellend en liep de kamer binnen, de deur zacht maar nadrukkelijk achter zich sluitend. In het voorbijgaan keek ze, met een keurend gewoontegebaar, in de kleine wandspiegel. Ze zag een nog vrij jonge vrouw met een bos ontembaar blond haar en peinzende ogen in een smal, geestig gezicht. Nicola was voor haar en haar man de zon in huis, en ze hadden er nooit spijt van gekregen dat ze haar als driejarig kind voorgoed bij zich hadden genomen, omdat geen van de andere zusters of broers er iets voor had gevoeld.

„Ja, Nicola zou een kleine verschoppeling geworden zijn als Henry het niet onmiddellijk goed had gevonden dat ze kleine Nick mee ten huwelijk bracht, zoals hij het plagend had genoemd. Moeder was oud en half invalide geweest en kon onmogelijk voor het kind zorgen. Het was trouwens niet de juiste omgeving geweest voor een jong, speels kind, dat oude, donkere huis, waar ze nooit lawaai mocht maken. Het was ook allemaal zo vreemd gegaan, moeder was het niet meer te boven gekomen.

In de hal telefoneerde Nicky opgewekt met Charles Looy, een jonge tandarts met een drukke praktijk. Nick werkte sinds een half jaar bij hem als assistente. In het begin had het er niet op geleken dat hun samenwerking een succes zou worden. Nick vond Charles een izegrim, wat hij bij nader inzien niet bleek te zijn, en Charles vond Nick een lief, volgzzaam kind met twee linkerhanden, waar

hij af en toe dol van werd. In werkelijkheid was Nick helemaal niet onhandig, maar wel verschrikkelijk bang dat ze iets verkeerd zou doen. Het resultaat was natuurlijk dat ze de ene blunder op de ander stapelde.

Ze voelde het oneervol ontslag gewoonweg aan een zijden draad boven haar hoofd bengelen, en ze hilde bittere en hopeloze tranen op de dag waarop een heel belangrijke patiënt de tandarts persoonlijk te spreken vroeg en verdacht vriendelijk informeerde of hij al zijn patiënten zulke filantropische nota's zond. Nick had namelijk de nota keurig ingevuld, behalve het te betalen bedrag. Charles Looys was woedend geworden en had zijn assistente verteld dat ze beter zo gauw mogelijk kon vertrekken. Toen Nick ervan overtuigd was dat ze toch niets meer te verliezen had, vond ze tegelijk de moed om hem de waarheid te zeggen.

„Het is uw eigen schuld!” had ze hem beschuldigd. „U bent er zo van overtuigd dat ik alles verkeerd zal doen, dat u al begint met boos te kijken en ongeduldig te snauwen, nou, en dan doe ik alles verkeerd.”

Als een paar kemphanen hadden ze tegenover elkaar gestaan, en opeens had Charles gezien dat er wel degelijk meer in Nick van Axperlo stak dan hij had gedacht.

„Het spijt me, Nick. Laten we het dan nog eens met elkaar proberen,” had hij spontaan gezegd.

Vanaf die dag was het beter gegaan. Met de oningevulde nota had Nick haar blundercarrière afgesloten. Langzamerhand was Charles tot de ontdekking gekomen dat een dag zonder Nicola een verloren dag was. Ze gingen soms samen uit en de familie plaagde Nicola goedig. Van tante Odilie en oom Henry kon Nicola het verdragen, maar als haar dertienjarige neef Joost treiterde: „Nick, je galant hangt aan de telefoon,” dan zou ze hem graag in zijn touwkleurige steile haardos zijn gevlogen.

Ze had er zowaar een keer zo krachtdadig aan gerukt, dat het jongmens gilde als het bekende magere varken en tante Odilie er aan te pas moest komen om haar zoon te redden uit de stevige handen van zijn nicht. Het commentaar van het zwaar verbolgen jongmens was ook niet mis geweest, en al die tijd stond Charles Looys aan de telefoon te wachten. Later had Nick met haar familie pret gehad om dit familiedrama achter de schermen.

Nick dacht er onwillekeurig weer aan toen ze, deze keer zonder hindernissen, de telefoon opnam.

„Is je lieve neefje niet thuis?” informeerde Charles.

„Wat... wat bedoel je?” stotterde Nick.

„O, ik kwam hem een half uur geleden tegen.” Charles knikte bij de herinnering aan dit gesprek. „Mag jij arme, kleine jongetjes aan hun haren trekken als ze je netjes komen vertellen dat je galant aan de lijn bengelt?”

„O, dat nare joch!” De vlammen sloegen Nick uit. „Naar die onzin moet je helemaal niet luisteren.”

„Ik wel!” beleed Charles in alle gemoedsrust, en hij lachte opnieuw.

„Ik ken je, Nick. Sta maar niet te blozen als een pioen.”

„Je bent mal! Ik heb geen spoor kleur op mijn gezicht!” loog Nick onvervaard. „Belde je me op om me over Joost in te lichten?”

„Nee, omdat ik je zien wil,” bekende Charles.

„O...” Nick draaide een keurige knoop in de telefoondraad.

„Ik dacht... eh... dat we elkaar de hele dag gezien hadden.”

„Heel vaag, en voortdurend over allerlei opengesperde monden met pijnlijke tanden en dito kiezen heen.” Charles zuchtte.

„Zonder gekheid, Nick. Mag ik je komen halen voor een gezellig ritje ins grüne?”

„Ja, dat lokt me wel aan,” gaf Nick genadig toe. „Wanneer kom je?”

„Onmiddellijk,” besliste Charles en belde af.

Nick stak haar hoofd om de kamerdeur. „Dag lieve Odieltje! Groetjes aan oom Henry en zeg maar tegen Joost dat hij er morgen van lusten zal als ik hem te pakken krijg. Hij weet zelf wel waarom. Ik ga met Charles uit. Zomaar een beetje toeren.”

„Amuseer je, Nick!” Tante Odilie wuifde en keek een paar minuten later met moederlijke trots naar het aardige meisje dat vlug het tuinpad afliep. Charles was juist aan komen rijden en uitgestapt om Nick te begroeten en het portier voor haar te openen, in plaats van rustig te blijven zitten en het portier nonchalant open te gooien, zoals tegenwoordig de gewoonte bleek te zijn.

Keurig, prees tante Odilie geluidloos. Charles heeft gelukkig goede manieren. Ik kan me moeilijk voorstellen dat mijn Joost nog eens zo beleefd wordt, maar enfin, je kunt nooit weten. Ik zal de moed nog maar niet laten zakken.

Charles, onbewust van het feit dat tante Odilie voor het raam stond, keek verschrikt om toen Nick zwaaide, en hij groette beleefd.

„Ik vind je tante zo'n vriendelijke, gezellige vrouw,” zei hij eenvoudig. „Je houdt veel van haar, hè Nick?”

„Ja, ik ben dol op tante en oom, en ook op Joost, al kan ik hem

af en toe wel villen!” Nick schoot in de lach. „Ik heb een heerlijk thuis. Ik heb nooit een ander gekend en niets gemist, en toch... ik vraag me toch weleens af, wat er geworden is van... m'n vader, en m'n zusje.”

„Ik wist niet eens dat je nog een vader en een zusje hebt,” zei Charles verwonderd, hij waagde een vlugge blik naar het peinzende gezichtje. „Je vertelt niet zoveel, weet je?”

Nicola waagde op haar beurt een zijdelingse blik. Ze hield van Charles, van zijn rust en de tact waarmee hij angstige patiënten en kinderen op hun gemak stelde. Ofschoon hij niet bepaald knap was, had hij toch een flink gezicht, met aardige donkere ogen en een brede, zonnige glimlach, die zijn gezicht onverwacht jongensachtig kon maken.

Charles liet het onderwerp waarover Nicola zo moeilijk sprak voorlopig los. Maar toen ze later in de tuin van een gezellig restaurant zaten, begon hij er toch weer over.

„Och, ik praat er eigenlijk liever niet over,” Nicola's vingers speelden nerveus met de smalle gouden ring waarin een robijn vonkte.

„Deze ring kreeg ik van mijn grootmoeder, hij is van moeder geweest,” ze strekte haar hand. „Ik ben aan dat ringetje gehecht, maar m'n moeder heb ik nooit gekend. Ze stierf in Frankrijk. Mijn vader reisde met mij alleen naar huis, de andere helft van de tweeling liet hij in Frankrijk achter. Niemand heeft ooit geweten waarom. Het was oorlogstijd, al weet ik persoonlijk daar natuurlijk niets meer van. Eenmaal over de Nederlandse grens ontmoette hij aan het station toevallig een dame die naast zijn moeder woonde en die hij goed kende. Hij vroeg haar of ze mij wilde meenemen en bij grootmoeder afgeven. Hij had verschrikkelijk veel haast en bleek nauwelijks tijd te hebben om iets uit te leggen. 'Zeg maar aan moeder, dat ik binnenkort alles wel zal verklaren, heel hartelijk bedankt!' Hij wuifde nog even en liep weg. Mevrouw Riedelé heeft me inderdaad netjes bij m'n grootmoeder thuisgebracht.” Ze zweeg en Charles keek haar verbluft aan.

„En verder?” vroeg hij zacht. „Kun je de rest niet vertellen?”

„Als er een vervolg was, ja, dan zou ik het je vertellen, maar mijn vader is verdwenen, als door de aarde opgeslokt. Alle naspeuringen bleven vruchteloos. Mijn zusje was ook niet meer te vinden. Het was tenslotte oorlog en wat kan er niet allemaal gebeurd zijn! Oma kon het niet meer verwerken. Ze deed niets dan tobben over vader en het kind, maar ik kwam bij tante Odilie en oom Henry in huis.

Ik heb het zo geweldig goed en dan vraag ik me steeds af of mijn zusje gelukkig is en wat er van mijn vader is geworden. Allemaal vragen waarop ik nooit antwoord zal krijgen. Ik begrijp niet wat de reden ervan was dat hij één kind achterliet. Het is allemaal even raadselachtig, en helemaal vergeten kan ik het toch nooit.”

Het bleef even stil, tot Nick een gebaar maakte alsof ze iets weg-wuifde.

„Ik heb je zeker verveeld met mijn verhaal? Je kijkt zo ernstig en je bent zo stil.”

„Verveeld? Nee, dat zeker niet. Ik dacht er alleen aan hoe weinig we toch meestal weten van onze medemensen. Zelfs niet van de mensen waarin we meer dan gewoon belang stellen. Ik wou dat ik je kon helpen, Nick.”

„Dat kan immers niemand, Charles,” zei ze een beetje verdrietig. „Tante Odilie en oom Henry hebben heus moeite genoeg gedaan om mijn vader en zusje op te sporen.”

„Vreemd idee is dat, ergens moet dus een meisje leven dat precies op jou lijkt.” Charles’ stem klonk peinzend. „Of nee, dat is natuurlijk niet noodzakelijk ofschoon de kans er toch is. Maar al leek ze als twee druppels water op jou, ik zou haar nooit met jou verwarren.”

„Waarom ben je daar zo zeker van?” Nick keek hem vragend aan en Charles boog zich dichterbij haar toe.

„Omdat ik van je houd, kleine Nick, daarom!” Zijn stem klonk diep en warm. „Ik geloof dat ik al van je houd sinds de eerste dag, toen je een bakje gesteriliseerde instrumenten omstootte en weer van de grond grabbelde.”

„Ja, wat was ik toch onhandig.” Nick glimlachte stralend. „Je jukt het vast dat je toen al van me hield, maar het hindert niet Charles, ik vond jou in het begin een afschuwelijke bulderbas.”

„Ik bulderde nooit tegen je,” verdedigde Charles zich, hij klemde haar hand in de zijne.

Nick moest er even over denken. Eigenlijk had hij wel gelijk.

„Nee, dat is zo, maar je zou graag gebulderd hebben,” zei ze weinig logisch. „En je wilde me op staande voet ontslaan.”

„Bluf!” beleed Charles. Hij grinnikte ondeugend. „Lieve Nick, schei alsjeblieft uit met me ieder onvriendelijk woord onder mijn neus te wrijven, of ik geef je een zoen ten aanschouwen van alle aanwezig. Ga je mee een eindje wandelen, Nick?”

„Ja... eh... ja graag,” stotterde Nick.

Ze slenterden de tuin uit. Charles had zijn arm om Nicks schou-

ders geslagen en het gebaar van liefdevolle aandacht waarmee hij zijn hoofd naar haar toeboog, was zo veelzeggend dat de oudere bezoekers van het restaurant, die hier 's avonds hun kopje koffie kwamen drinken, het stel met goedge belangstelling en sentimentele gedachten nakeken.

Het was nog niet helemaal donker, en op het smalle bospad stond Charles stil en duwde Nicks gezichtje met een teder gebaar omhoog.

„Wat kijk je ernstig, kleine Nick. Je denkt nu toch niet aan dat onbekende vroeger? Denk nu eens alleen aan mij, aan ons splinternieuwe geluk.”

Nick beloofde het, maar zelfs terwijl Charles haar kuste, bleef ergens in haar een vage weemoed knagen.

Als het allemaal maar zo eenvoudig was! Ze hoorde de woorden alsof ze hardop werden uitgesproken, maar ze wist dat het de weerklank was van haar eigen twijfel. Een twijfel die eigenlijk geen reden van bestaan had, maar er toch was. Charles merkte dat er iets haperde, en op zijn voorzichtig aandringen barstte ze opeens los: „O, Charles, ik ben zo'n vervelend schepsel. Ik moet altijd maar problemen scheppen, moeilijkheden zien waar ze niet zijn. Ik ben altijd ergens bang voor. Toen ik pas bij jou werkte, was ik doodsbang voor jou, nu ben ik weer bang dat... dat...”

Ze begon te stotteren en Charles trok haar vaster in zijn armen. Zijn donkere ogen keken peinzend over Nicks gebogen hoofd heen. „Ik geloof dat ik het wel begrijp,” zei hij rustig. „Jij durft niets goeds te aanvaarden zonder onrustige gedachten. Als het maar waar is... als het maar duurt... zo is het toch, Nick?”

„Ja,” fluisterde Nick. „Maar hoe weet je dat?”

„Omdat ik van je houd, Nickelientje.” Hij kuste haar vluchtig op haar neuspunt. „Misschien wel omdat je zo'n gekke kleine neus hebt. Lach eens, Nick, en geloof erin dat we gelukkig zijn. Je weet hoe broos geluk kan zijn, omdat je zo diep onder de indruk bent van de treurige manier waarop het gezin waarin jij thuishoorde binnen een paar jaar niet meer bestond, gewoonweg verdwenen was, alsof het nooit bestaan had, die hechte kleine eenheid van jullie gezin. Al ben je dan gelukkig goed terechtgekomen, dat veranderde niets aan het feit op zichzelf.”

„Je begrijpt me zo goed.” Nick glimlachte tegen hem. „Ik heb het zelf nooit zo gezien, maar ik weet dat je gelijk hebt.”

„Ja, Nick, en toch... je moet leren blij en dankbaar te zijn voor het

geluk dat je nu hebt, en je moet niet altijd langs en over dit geluk heenturen naar de donkere wolken die weleens zouden kunnen komen. Die wolken komen toch wel, die komen nu eenmaal in ieder leven. Weet je, Nick, ik zou je zo graag zien als een gelukkig evenwichtig mens.”

„Dat zal ik worden met jouw hulp,” Nick trok zijn hoofd naar beneden en legde even haar wang tegen de zijne. „En nu praten we er niet meer over, maar we zijn doodgewoon gelukkig, zonder meer.” Met de armen om elkaar heen wandelden ze langzaam het bospad af.

HOOFDSTUK 4

Moe en verreisd arriveerde Simone in Rotterdam. Ze stond verbluft te kijken op het grote plein voor het Centraal Station en vroeg zich af hoe ze ooit wijs moest worden uit al die tramlijnen. Ze besloot op goed geluk maar links af te slaan. Aarzelend bekeek ze de bussen die vanaf het plein bleken te vertrekken. Het zei haar natuurlijk allemaal niets. Simone zette haar koffertje neer, grabbelde uit de zak van haar jasje het papiertje waarop madame Gringard het adres van het hotel had gezet en besloot dat het onzin was hier te blijven staan. Een buschauffeur die haar onzekere gedoe had staan bekijken, vroeg gemoedelijk: „Waar moet je heen, zus?”

Simone verstond hem niet en de man verstond haar evenmin, dus duwde ze hem zonder verdere complimenten het briefje onder de neus.

„Atlanta, Coolsingel!” spelde hij, en hij bekeek het meisje met meer belangstelling. „Nou, dat is een adres waar wel meer buitenlanders logeren, vooral als ze wat beter in hun slappe was zitten.”

Simone staarde hem niet begrijpend aan en de man zuchtte ervan. Bovendien moest hij binnen enkele minuten met zijn bus vertrekken.

„Hé, Sjors!” Hij wenkte een langzaam voorbijrijdende taxi. „Hebbie geen vrachie? Deze juffrouw moet naar Atlanta en ze verstaat geen bal van alles wat je prevelt. Ze is een Franse.”

„In orde.” De taxichauffeur knikte en hield het portier open. Hij had gevaren en sprak de Franse taal niet onberispelijk, maar Simone begreep hem en haar vermoeide gezichtje begon te stralen. De chauffeur, die zelf vier dochters bezat, vroeg zich bezorgd af